

Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2015

De raad van de gemeente Gulpen-Wittem

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8 december 2015 inzake bovengenoemd onderwerp.

Besluit

Bepaalt

- De onderstaande beleidsplannen per 1 januari 2016 van toepassing te verklaren:
 - Beleidsplan Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2015
 - Beleidsplan terugvordering, boete, verhaal, invordering en kwijtschelding
 - Beleidsplan schuldhulpverlening 2012-2016
- De onderstaande verordeningen per 1 januari 2016 van toepassing te verklaren:
 - Afstemmingsverordening IOAW en IOAZ Maastricht-Heuvelland 2015
 - Afstemmingsverordening Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2015
 - Verordening cliëntenparticipatie 2015
 - Verordening handhaving Participatiewet, IOAW en IOAZ Maastricht-Heuvelland 2015
 - Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2015
 - Verordening individuele studietoelage Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2015
 - Verordening re-integratie en tegenprestatie Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2015
 - Verordening verrekening bestuurlijke boete bij recidive Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2015

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Gulpen-Wittem in zijn vergadering van 28 januari 2016.

Wvd. griffier,
A.F.M. Askamp.

de voorzitter,
Drs. A.R.B. van den Tillaar.

Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet Maastricht-Heuvelland 2015

Het Algemeen Bestuur van Pentasz Mergelland,

- gelet op artikel 36 van de Participatiewet;
- het in werking treden van de Participatiewet.

BESLUIT:

vast te stellen:

de Verordening individuele inkomenstoelage Participatiewet 2015.

Hoofdstuk 1: algemene bepalingen

Artikel 1. Begripsomschrijving

- In deze verordening wordt verstaan onder:
 - de wet: de Participatiewet
 - Dagelijks bestuur: het bestuursorgaan van Pentasz Mergelland welke bestaat uit de leden van de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten
 - peildatum: de datum waarop een individuele inkomenstoelage wordt aangevraagd
 - Referteperiode: een onafgebroken periode van 36 maanden voorafgaand aan de peildatum
 - Inkomen: het inkomen zoals bedoeld in artikel 32 van de Participatiewet dan wel de ontvangen bijstandsnorm
 - Laag inkomen: een inkomen niet hoger dan 100% van de voor belanghebbende(n) van toepassing zijnde bijstandsnorm.

- g. bijstandsnorm: de norm bedoeld in artikel 5 onderdeel c van de wet
 - h. de gehuwdennorm: de norm bedoeld in artikel 21, onder c van de wet
2. Zover niet anders is bepaald, worden begrippen in deze verordening gebruikt in dezelfde betekenis als in de Participatiewet, IOAW en IOAZ.

Artikel 2. Indienen verzoek

Een verzoek als bedoeld in artikel 36, eerste lid, van de wet, wordt ingediend middels een door of namens het Dagelijks Bestuur vastgesteld formulier.

Artikel 3 Voorwaarden

Onverlet het bepaalde in artikel 36 van de wet komt in aanmerking voor de individuele inkomenstoeslag de belanghebbende die gedurende de referteperiode beschikte over een laag inkomen en op de peildatum niet beschikt over een vermogen hoger dan de vermogensgrens zoals bedoeld in artikel 34 van de wet.

Artikel 4 Hoogte van de toeslag

1. De individuele inkomenstoeslag bedraagt per jaar:
 - a. voor gehuwden: 39 % van de gehuwdennorm;
 - b. voor alleenstaande ouders: 33% van de gehuwdennorm;
 - c. voor alleenstaanden: 28 % van de gehuwdennorm.
2. Voor toepassing van het eerste lid is de situatie van de belanghebbende op de peildatum bepalend.
3. Indien één van de gehuwden op de peildatum ingevolge artikel 11 of artikel 13, eerste lid van de wet is uitgesloten van het recht op bijstand, komt de belanghebbende echtgenoot in aanmerking voor een individuele inkomenstoeslag naar de hoogte die voor hem als alleenstaande zou gelden.
4. De hoogte van de gehuwdennorm, vermeld in het eerste lid, is het bedrag dat van toepassing is op 1 januari van het kalenderjaar waarin de peildatum valt. De procentuele berekening wordt telkens naar boven afgerond op hele euro's.

Hoofdstuk 2: slotbepalingen

Artikel 5: Uitvoering

De uitvoering van deze verordening berust bij het Dagelijks Bestuur zoals vastgesteld in de gemeenschappelijke regeling regionale sociale dienst Pentasz Mergelland.

Artikel 6: Mandaatverlening

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd tot het stellen van nadere regels, het stellen van beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften, met dien verstande dat deze regels c.q voorschriften conform de van toepassing zijnde wettelijke voorschriften worden bekendgemaakt.

Artikel 7: Onvoorziene omstandigheden en hardheidsclausule

1. In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet, beslist het Dagelijks Bestuur.
2. Het Dagelijks Bestuur kan in bijzondere gevallen afwijken van de bepalingen in deze verordening, als toepassing daarvan tot onbillijkheden van overwegende aard leidt.

Artikel 8: Inwerkingtreding en Intrekking

Deze verordening treedt in werking met ingang van 1 januari 2015. De bestaande verordening Langdurigheidstoeslag Pentasz Mergelland 2013 e.v., vastgesteld op 2 december 2013, wordt per 1 januari 2015 ingetrokken.

Artikel 9: Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: de Verordening individuele inkomenstoeslag 2015.

Aldus besloten door het Algemeen Bestuur van Pentasz Mergelland in haar vergadering van 10 december 2014.

*De Secretaris,
Dhr. J.L.H.J. Saes.*

*De Voorzitter,
Mr. J-P. Kompier.*

Algemene toelichting

Aan de bijstand ligt het uitgangspunt ten grondslag dat het normbedrag, bedoeld ter voorziening in de algemeen noodzakelijke kosten van het bestaan met inbegrip van een component reservering, in beginsel toereikend is. Toch kan de financiële positie van mensen die langdurig op een minimuminkomen zijn aangewezen onder druk komen te staan als er na verloop van tijd geen enkel perspectief lijkt te zijn om door inkomen uit arbeid het inkomen te verhogen. Om die reden is bij de invoering van de Wet werk en bijstand (hierna: WWB) in 2004 de langdurigheidstoelage in het leven geroepen. Sinds 1 januari 2009 is de langdurigheidstoelage gedecentraliseerd. Ook is de langdurigheidstoelage sinds die datum een bijzondere vorm van (categoriale) bijzondere bijstand. Per 1 januari 2015 vervangt de individuele inkomensstoelage de langdurigheidstoelage. Vanaf dan is het verlenen van de toeslag geen gebonden bevoegdheid meer, maar een discretionaire bevoegdheid. Dit betekent dat het Dagelijks Bestuur een individuele inkomensstoelage kan verlenen als een persoon voldoet aan de voorwaarden daarvoor. Het Dagelijks Bestuur kan in beleidsregels aangeven welke groepen niet in aanmerking komen voor de individuele inkomensstoelage en in welke gevallen personen uitzicht hebben op inkomensverbetering. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan personen aan wie in de referentieperiode een maatregel is opgelegd wegens een schending van een arbeidsverplichting of een re-integratieverplichting of aan personen die uit 's Rijks kas bekostigd onderwijs volgen.

Vast te leggen regels in verordening

De individuele inkomensstoelage is niet gerelateerd aan bepaalde kosten. Het is een inkomensondersteunende maatregel voor bepaalde personen die langdurig een laag inkomen hebben en daarbij, gelet op de omstandigheden van die persoon, geen uitzicht hebben op inkomensverbetering (artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet). Bij verordening moeten regels vastgesteld worden over het verlenen van een individuele inkomensstoelage als bedoeld in artikel 36 van de Participatiewet. Deze regels moeten in ieder geval betrekking hebben op de wijze waarop invulling wordt gegeven aan de begrippen 'langdurig' en 'laag inkomen'.

Op grond van deze verordening is geen sprake van een laag inkomen bij een inkomen hoger dan 100% van de toepasselijke bijstandsnorm.

Daarnaast moet bij verordening de hoogte van de individuele inkomensstoelage bepaald worden.

Het Dagelijks Bestuur kan in (wet interpreterende) beleidsregels aangeven wanneer sprake is van 'geen uitzicht op inkomensverbetering'. Gelet op de tekst van artikel 8, tweede lid, van de Participatiewet hoeft dit criterium niet te worden vastgelegd in de verordening. Bij de beoordeling van het criterium 'geen uitzicht op inkomensverbetering' moet het Dagelijks Bestuur rekening houden met de omstandigheden van de persoon. In artikel 36, tweede lid, van de Participatiewet is bepaald dat tot die omstandigheden in ieder geval worden gerekend:

- de krachten en bekwaamheden van de persoon, en
- de inspanningen die de persoon heeft verricht om tot inkomensverbetering te komen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 (Begripsbepalingen)

De begrippen die in de Participatiewet voorkomen en die deels in deze verordening terugkeren, hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet. Voor de overige begrippen geldt een eigen definitie.

Inkomen

Met laag inkomen wordt bedoeld een inkomen niet hoger dan 100% van de voor belanghebbende(n) van toepassing zijnde bijstandsnorm. Voor de beoordeling van het recht op individuele inkomensstoelage wordt algemene bijstand in aanmerking genomen als inkomen. Bijzondere bijstand kan niet als inkomen in aanmerking worden genomen. Aangezien een individuele inkomensstoelage een vorm van bijzondere bijstand is, is het niet nodig expliciet te bepalen dat een eerder verstrekte individuele inkomensstoelage buiten beschouwing moet worden gelaten bij de vaststelling van het inkomen. Het wordt niet wenselijk geacht een eerder verstrekte individuele inkomensstoelage in aanmerking te nemen als inkomen, omdat dit het ongewenst effect kan hebben dat een persoon geen recht op een individuele inkomensstoelage heeft omdat hij een te hoog inkomen heeft gehad in de referentieperiode vanwege een eerder verstrekte toeslag. Wat voor een eerder verstrekte individuele inkomensstoelage geldt, geldt ook voor een eerder verstrekte langdurigheidstoelage op grond van de WWB zoals die luidde vóór 1 januari 2015.

Peildatum

De peildatum is de datum waarop een persoon individuele inkomensstoelage aanvraagt. Het gaat om de datum waarop een persoon langdurig een laag inkomen heeft, geen in aanmerking te nemen vermogen heeft als bedoeld in artikel 34 van de Participatiewet én (gelet op de omstandigheden van die

persoon) geen uitzicht op inkomensverbetering heeft. De peildatum komt meestal overeen met de meldingsdatum. De peildatum kan in beginsel niet liggen vóór de dag waarop een persoon zich heeft gemeld om individuele inkomensvoorslag aan te vragen, tenzij sprake is van bijzondere omstandigheden. Dit volgt uit artikel 44, eerste lid, van de Participatiewet en de jurisprudentie rondom artikel 44 van de Participatiewet.

Artikel 2 (Indienen verzoek)

Op grond van artikel 36, eerste lid, van de Participatiewet kan een persoon een verzoek tot verlening van individuele inkomensvoorslag indienen. Voorheen was de (langdurigheids)toeslag alleen op aanvraag verkrijgbaar. Onder aanvraag wordt verstaan: een verzoek van een persoon, een besluit te nemen (artikel 1:3, derde lid, van de Awb). Een aanvraag dient in beginsel schriftelijk te worden ingediend (artikel 4:1 Awb).

Om onduidelijkheid te voorkomen over de wijze waarop het verzoek moet worden ingediend, bepaalt dit artikel van deze verordening dat het verzoek moet worden gedaan middels een door het Dagelijks Bestuur vastgesteld formulier. Een verzoek wordt dan gezien als een aanvraag zoals bedoeld in afdeling 4.1.1 van de Awb. Het gaat dan om een schriftelijke aanvraag (artikel 4:1 van de Awb) die wordt onderkend door de aanvrager en ten minste de naam en het adres van de aanvrager bevat, de dagtekening en een aanduiding van de beschikking die wordt gevraagd (artikel 4:2, eerste lid, van de Awb). De aanvrager verschaft ook de gegevens en bescheiden die voor de beslissing op de aanvraag nodig zijn en waarover hij redelijkerwijs kan beschikken (artikel 4:2, tweede lid, van de Awb). Een mondeling verzoek kan hiermee dus niet worden aangemerkt als een verzoek om individuele inkomensvoorslag zoals bedoeld in artikel 36 van de Participatiewet.

Artikel 3 (Voorwaarden)

Aan de begrippen langdurig laag inkomen is invulling gegeven door te bepalen dat het inkomen gedurende een onafgebroken periode van 36 maanden voorafgaand aan de peildatum (de referentieperiode) niet hoger mag zijn geweest dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm. De grens waar artikel 36 van de wet op doelt is een maximale grens. Dit kan worden afgeleid uit de toelichting van de wet en de wetsgeschiedenis. Het langdurig laag inkomen bepalen op een lager bedrag is dus toegestaan. De gemeenten binnen Maastricht-Heuvelland hanteren overigens al vanaf invoering van de Langdurigheidsvoorslag in 2004 de geldende bijstandsnorm als grens.

De duur van de referentieperiode is gehandhaafd op 36 maanden. Er is in het verleden gekozen voor een kortere referentieperiode (van 60 naar 36 maanden) omdat wordt aangenomen (onder meer door het NIBUD) dat na 36 maanden de reserveringsmogelijkheden minimaal worden.

Wat betreft de vermogensvoorslag, kan naar voren worden gebracht dat deze weliswaar al in artikel 36 van de wet is opgenomen, maar dat deze hier nog eens expliciet wordt herhaald, vanwege de beoogde effectieve uitvoering. De belangrijkste toetsingscriteria worden hier immers nog eens nadrukkelijk samen genoemd. Ook wordt in artikel 36 van de wet aangegeven dat de belanghebbende geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 van de wet mag hebben. De vermogensvoorslag blijft mitsdien verplicht. Daarnaast bepaalt artikel 36 van de wet nog steeds dat een individuele inkomensvoorslag maar één keer in de 12 maanden kan worden verstrekt. De minimum leeftijdsgrens voor het in aanmerking komen voor een individuele inkomensvoorslag blijft gehandhaafd op 21 jaar. De maximum leeftijd is thans vastgesteld op de pensioengerechtigde leeftijd.

Artikel 4 (Hoogte van de voorslag)

Lid 1

Voor de hoogte van de voorslag is aansluiting gezocht bij het huidige niveau (2014). Om de verordening niet jaarlijks wegens een indexering aan te hoeven passen, zijn de bedragen uitgedrukt in een percentage van de gehuwdennorm zoals die geldt per 1 januari van het betreffend kalenderjaar (zie in dit verband ook lid 4). De afzonderlijke bedragen van de voorslagen, die voortkomen uit de procentuele berekeningswijze, worden naar boven toe afgerond op hele euro's.

Verder kan hier nog worden opgemerkt dat een belanghebbende maar eenmaal binnen een periode van 12 maanden een voorslag kan krijgen. Dit is uitdrukkelijk in artikel 36 van de wet bepaald.

Lid 2

De situatie op de peildatum is bepalend voor welke individuele inkomensvoorslag een belanghebbende in aanmerking wordt gebracht. Is de belanghebbende op dat moment alleenstaande, dan ontvangt hij ook de individuele inkomensvoorslag voor een alleenstaande.

Lid 3

In dit lid wordt een regeling overeenkomstig artikel 24 van de wet geboden voor situaties waarin bij gehuwden één van beide partners ingevolge artikel 11 of 13, eerste lid van de wet is uitgesloten van het recht op bijstand (en dus ook van een voorslag). De wet voorziet niet in een afwijzingsgrond voor de rechthebbende echtgenoot. Het toekennen van een voorslag voor gehuwden is echter ook niet opportuun,

aangezien de andere echtgenoot géén rechthebbende is. Een concreet voorbeeld in deze is wanneer één echtgenoot op de peildatum in detentie verblijft terwijl de ander een bijstandsuitkering ontvangt.

Het derde lid ziet enkel op de situatie dat er bij één echtgenoot sprake is van een uitsluitingsgrond op basis van artikel 11 of artikel 13, eerste lid van de wet. Indien één van beide gehuwden niet in aanmerking komt voor een individuele inkomenstoelage wegens het niet voldoen aan de voorwaarden als genoemd in artikel 36 van de wet of in deze verordening, hebben beide echtgenoten geen recht op een toeslag. Het recht op de individuele inkomenstoelage komt gehuwden immers gezamenlijk toe. Zij moeten daarom ook allebei, zowel afzonderlijk als gezamenlijk, aan de voorwaarden voldoen.

Lid 4

Zoals in de artikelsgewijze toelichting bij het eerste lid al is vermeld, is de gehuwdennorm die genoemd wordt in het eerste lid de norm die op 1 januari van het betreffende kalenderjaar geldt. Dit betekent dat de bedragen in het eerste lid niet worden aangepast indien in het toepasselijke kalenderjaar de in januari vastgestelde gehuwdennorm in bijvoorbeeld april en/of juli nog wordt gewijzigd.

Hoofdstuk 2: slotbepalingen

Artikel 5 (Uitvoering)

De uitvoering van deze regeling welke normaal is gelegen bij het college van burgemeester en wethouders is middels de Gemeenschappelijke Regeling van de Regionale Sociale Dienst Pentasz Mergelland overgedragen aan het Dagelijks Bestuur van Pentasz Mergelland.

Artikel 6 (Mandaatverlening)

Het Dagelijks Bestuur is bevoegd om namens de colleges van burgemeester en Wethouders van de Pentasz Mergelland gemeenten nadere regels vast te stellen omtrent de uitvoering van deze verordening.

Artikel 7 (Onvoorziene omstandigheden en hardheidsclausule)

In de bevoegdheidsverdeling tussen Algemeen- en Dagelijks bestuur past het dat het Algemeen Bestuur beleidskaders vaststelt. Deze kaders zijn in deze verordening uitgewerkt. Het Dagelijks Bestuur is belast met de uitvoering van dat beleid en op sommige onderdelen, met de nadere uitwerking daarvan. Doen zich situaties voor waarin niet is voorzien of waarin toepassing van deze verordening leidt tot onredelijkheden, dan is het aan het Dagelijks Bestuur om besluiten te nemen waarin recht wordt gedaan aan enerzijds het belang van handhaving van het beleid en anderzijds het individuele belang van de belanghebbende. Dat kan onder omstandigheden betekenen dat besluiten worden genomen die afwijken van deze verordening.

Artikel 8 (Inwerkingtreding en Intrekking)

In het kader van de inwerkingtreding kan worden opgemerkt dat de verordening Langdurigheidstoelage Pentasz Mergelland 2013 e.v., die is vastgesteld op 2 december 2013, op het moment dat deze nieuwe Verordening individuele inkomenstoelage 2015 in werking treedt, wordt ingetrokken. Dat is ingaande 1 januari 2015.

Artikel 9 (Citeertitel)

Spreekt voor zich.